

MARCH 24, 2021
at 13:00 (EET)

COOPERATION IS KEY TO LAUNCHING GREEN TRANSITION SUCCESSFULLY

There is an opinion that only large enterprises have the resources and can afford “the luxury” to think about sustainability and greenification of their businesses. However, the emerging trends in international business lead to think that it NOT thinking about “green transition” is, in fact, “a luxury” that only a few can afford - those that do not need access to finance and capital markets and those who do not care about changes in the European Union’s regulatory framework and shifting trends in customer demands.

World has started to change already and the next 10 years will be the game-changer, points out Salla Ahonen, NESTE Vice President for Sustainability, showcasing NESTE’s experience at the Nordic Baltic Business Forum that took place on March 24 with a focus on Nordic Approach to the European Green Deal and introducing green transition in Latvia. Today, 94% of NESTE’s comparable operating profit come from renewable businesses, and the company continues to work strategically to reduce the carbon footprint of their production. 25% of their employees work in R&D and engineering. Despite the fact that COVID-19 pandemic has been dominating headlines, the climate issues are still on the top of public agenda.

Ms Ahonen tries to break the perception that if a company that does not have a lot of money they cannot do anything, as there is a lot of interest in sustainable solutions, which investors are looking to invest in. "Large funding is not always the key - if there is a good project, investors will be interested in it themselves. It is also valuable to use the European Union's (EU) funds for the introduction of sustainable innovations", says Ahonen.

She also added that the Baltic States should use their innovation potential, cooperate more actively, and move forward faster and more strongly to develop a greener economy and society. “No company can make a transition to sustainable green economy alone. Cooperation and strengthening trust with stakeholders, including policy makers, customers, suppliers, investors, and non-governmental organisations is needed," stresses NESTE Vice president for Sustainability.

COOPERATION AS A KEY TOWARDS A SUSTAINABLE GREEN DEAL

Along representatives of companies Neste, ORKLA, TietoEVRY, DINEX and IKEA, the participants of the forum, which took place online on 24 March, included Krisjanis Karins, Prime Minister of the Republic of Latvia, Stefan Eriksson, Director of the Nordic Council of Ministers’ Office in Latvia, Normunds Popens, Deputy-Director General of the Directorate-General for Regional and Urban Policy of the European Commission, Martins Zemitis, Economic Advisor at the European Commission, and Adriana Kaulina, Sustainability Officer from Swedbank Latvia.

Experience shows that not only big corporate giants, but also small and medium-sized businesses in Latvia can drive sustainability, innovation and green transition, says Roman Pyankovski, Head of Innovation for DINEX, which leading global manufacturer and distributor of innovative exhaust and after-treatment emission solutions for off-road and commercial vehicle industry. DINEX's experience is one of the examples confirming that companies in Latvia can also participate in the search and implementation

of sustainable solutions and innovations, even with a forward-looking view and ambition of one employee, combining forces with equally enthusiastic teammates.

“Everything is based on people. Our company sets an example that even without significant resources and opportunities available we could start and effectively reduce CO2 emissions,” Pyankovski added.

Jointly looking for solutions to the transition to a greener economy in Latvia and the achievement of the objectives of the Green Deal, the forum participants agreed that cooperation at different levels, including companies, organisations, and institutions, as well as between countries and regions is of paramount importance.

“Cooperation with Latvian universities is an important factor in our development. In this process we are gaining an in-depth understanding of the situation, identifying errors, learning from them. Cooperation with suppliers, ministries, banks and other stakeholders is equally important for the development of a greener business,” Pyankovski said.

EXAMPLES OF SUSTAINABILITY AROUND US

By sharing their experience in implementing innovation and sustainable solutions towards a greener economy, the Forum's participants covered a number of business areas, giving interesting examples of how seemingly mundane things around us were successfully linked to the objectives of the Green Deal.

“IKEA inspires both buyers and its employees to live more sustainably and healthily, contributing to changing lifestyle habits with convenient and purse-friendly solutions,” says Peteris Grinbergs, Head of IKEA Latvia. An important strategic goal for the company by 2030 is to become a sustainable circular business by implementing furniture repurchase and buyer education measures, as well as introducing practical solutions at IKEA's Riga shop, such as using solar panels for water heating and rainwater for watering plants in the area.

In the new Orkla biscuits and waffles plant in Adazi, which will be the largest factory in the Baltic states and Scandinavia, various sustainability solutions are planned. Buildings and appliances will be highly energy-efficient, there are plans to use renewable energy in the plant, and gas cookers will be replaced by electrical ones. Orkla is gradually introducing the green economy objectives also in food production, for example by reducing the amount of sugar and salt, replacing palm oil with other oils, and using increasingly sustainable packaging.

Residents of the Norwegian town of Trondheim are using digital services and software products by TietoEVRY, enabling them to calculate their ecological “footprint”. “The app helps people adjust their spending and lifestyles to reduce negative environmental impacts, including CO2 emissions,” added Satu Kiiskinen, the company's managing partner in Finland.

AMBITIOUS SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS MUST BE SET IMMEDIATELY

The experience of companies around the world shows that change is not a distant vision of the future, but a reality. Although lately we have often heard the word pandemic, climate change and sustainability remain a matter of concern that is still high on the agenda.

“Latvia has started its transition to a greener and more sustainable economy, but the biggest work is still ahead”, said Adriana Kauliņa, Head of Sustainability Development at Swedbank Latvia. She also added that companies should start to get acquainted with and assess their readiness to respond to changes in climate laws, technology, and market, in order to have enough time to find the best development strategies.

Economic advisor to the European Commission Representation Martins Zemitis advised companies to look at what was happening in the world and start with small steps, to look for solutions right now and take a step towards more green thinking. "The taxonomy, or the framework for classifying economic activities and businesses by their sustainability, is already demanded by investors and consumers. We cannot avoid change, it will inevitably come, so we have to take action now," said Zemitis.

"If a medium or small company in Latvia wants to offer its goods and services and attract investors in the international market, particularly in the Nordic countries, it should start preparing for the new reality – investing in sustainability without greenwashing" – explains Maija Kale, advisor of the Nordic Council of Ministers' Office in Latvia, referring to the remarks made at the forum, that both large companies and public authorities are paying increasing attention in their procurements to the origin of products and their "ecological footprint".

The Green Deal is a new growth strategy for the European Union, launched by the European Commission at the end of 2019. The aim of this strategy is to build a climate neutral, fair, and prosperous society with a competitive and modern economy. At the end of 2020, all EU member states agreed on more ambitious climate objectives. In particular, to reduce carbon dioxide significantly (by 55%) by 2030 to achieve climate neutrality by 2050 in line with the requirements of the Paris Agreement.

"In order to achieve the ambitious objectives of the Green Deal across the EU, politicians, entrepreneurs and the society must have a common understanding of the important role of this paradigm change", said Normunds Popens, Deputy-Director General of the Directorate-General for Regional and Urban Policy of the European Commission. He also added that the EC is actively working on building new support instruments, and that also in the coming years a large proportion of the EU budget will be geared towards the transition to a greener economy. The European Green Deal is based on the European Climate Law, the EU Biodiversity Strategy, the EU "Field to Table" strategy, the EU industrial policy strategy and sustainable financial regulation, and other legal acts.

The Nordic Baltic Business Forum was organised by the Danish, Norwegian, Finnish, and Swedish Chambers of Commerce in Latvia, in cooperation with the Nordic embassies and the Nordic Council of Ministers' Office in Latvia. The event was sponsored by Swedbank, Visma and Vastint. The event was streamed from the Radisson BLU Latvija Conference & SPA Hotel in Riga.

MARCH 24, 2021
at 13:00 (EET)

ILGTSPĒJĪGU UN VIDEI DRAUDZĪGU RISINĀJUMU IEVIEŠANA IR IESPĒJAMA ARĪ MAZOS UN VIDĒJOS UZŅĒMUMOS

Pastāv uzskats, ka ilgtspējīgu risinājumu un inovāciju ieviešanā priekšroku gūst lielie uzņēmumi ar apjomīgiem finanšu resursiem. Taču pieredze rāda, ka arī maziem un vidējiem biznesiem no Latvijas ir iespēja izcīnīt savu ceļu, virzoties uz ilgtspējīgu, inovatīvu uzņēmējdarbību un zaļo domāšanu, stāsta auto industrijas uzņēmuma DINEX inovāciju vadītājs Romāns Pjankovskis.

DINEX pieredze ir viens no piemēriem, kas apstiprina, ka ilgtspējīgu risinājumu un inovāciju meklēšanā un īstenošanā var piedalīties un nozīmīgu ieguldījumu dot arī uzņēmumi Latvijā, pat ar viena darbinieka tālredzīgu skatījumu un ambīcijām, apvienojot spēkus ar tikpat entuziastiskiem komandas biedriem.

“Visa pamatā ir cilvēks. Mūsu uzņēmuma piemērs, ka pat bez ievērojamu resursu un iespēju pieejamības var uzsākt un efektīvi samazināt CO2 emisiju apjomu”, piebilda Pjankovskis.

DINEX un vairāku citu uzņēmumu stāstus zaļās domāšanas un ilgtspējīgu risinājumu ieviešanā varēja iepazīt Ziemeļvalstu un Baltijas valstu biznesa forumā “Ziemeļvalstu pieeja Eiropas Zaļajam kursam: Pāreja uz zaļāku ekonomiku Latvijā”, kas tiešsaistē norisinājās 24. martā.

Forumā piedalījās ne tikai “Neste”, ORKLA, “TietoEVRY”, DINEX un IKEA pārstāvji, bet arī Latvijas Republikas Ministru prezidents Krišjānis Kariņš, Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja direktors Stefans Ēriksons, Eiropas Komisijas (EK) Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta vadītāja vietnieks Normunds Popens, Eiropas Komisijas pārstāvniecības Latvijā ekonomists Mārtiņš Zemītis un “Swedbank” Ilgtspējas attīstības vadītāja Latvijā Adriāna Kauliņa.

CEĻĀ UZ ILGTSPĒJĪGU ZAĻO EKONOMIKU NOZĪMĪGA LOMA IR SADARBĪBAI

Kopīgi meklējot risinājumus pārejai uz zaļāku ekonomiku Latvijā un Zaļā kursa mērķu sasniegšanu, foruma dalībnieki bija vienprātīgi, ka visa pamatā ir sadarbība dažādos līmeņos – uzņēmumu iekšienē, organizāciju un iestāžu vidū, kā arī starp valstīm un reģioniem.

“Nozīmīgs faktors mūsu attīstībā ir sadarbība ar Latvijas universitātēm. Šajā procesā mēs gūstam padziļinātu izpratni par situāciju, identificējam kļūdas, mācāmies no tām. Vienlīdz nozīmīga sadarbība zaļākas uzņēmējdarbības attīstīšanā ir arī ar piegādātājiem, ministrijām, bankām un citām iesaistītajām pusēm,” norādīja Pjankovskis.

Sadarbības nozīmi ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstīšanā un inovāciju īstenošanā uzsvēra arī “Neste” piemērs par atjaunojamās dīzeļdegvielas ieviešanu. “Neviens uzņēmums nevar veikt pāreju uz ilgtspējīgu zaļo ekonomiku viens pats. Jāveido sadarbība un jāstiprina uzticība ar iesaistītajām pusēm, tostarp politikas veidotājiem, nevalstiskajām organizācijām un investoriem,” uzsvēra “Neste” viceprezidente ilgtspējas jautājumos Salla Ahonena.

Viņa arī piebilda, ka Baltijas valstīm jāizmanto savs inovāciju potenciāls, aktīvāk jāsadarbības un jānododas uz priekšu ātrāk un spēcīgāk, lai attīstītu zaļāku ekonomiku un sabiedrību. “Apjomīgs finansējums vienmēr nav noteicošais, ja būs labs projekts, investori par to interesēsies paši. Tāpat vērtīgi ir izmantot Eiropas Savienības (ES) fondus investīciju ieviešanai”, tā Ahonena.

ILGTSPĒJAS PIEMĒRI JAU IR REDZAMI MUMS VISAPKĀRT

Daloties ar savu pieredzi inovāciju un ilgtspējīgu risinājumu ieviešanā ceļā uz zaļāku ekonomiku, foruma dalībnieki aptvēra vairākas uzņēmējdarbības jomas, minot oriģinālus piemērus, kā šķietami ikdienišķas lietas mums apkārt veiksmīgi sasaista ar Zaļā kursa mērķiem.

“IKEA iedvesmo gan pircējus, gan savus darbiniekus dzīvot ilgtspējīgāk un veselīgāk, dzīvesveida paradumu maiņu sekmējot ar ērtiem un maciņam draudzīgiem risinājumiem,” saka IKEA Latvija vadītājs Pēteris Grīnbergs. Nozīmīgs uzņēmuma stratēģiskais mērķis līdz 2030. gadam ir kļūt par ilgtspējīgas aprites uzņēmumu, īstenojot mēbeļu atpirkšanas un pircēju izglītošanas pasākumus, kā arī praktiskus risinājumus IKEA Rīga veikalā, piemēram, izmantojot saules paneļus ūdens sildīšanai un lietus ūdeni – teritorijā esošo augu laistīšanai.

Jaunajā “Orkla” cepumu un vafeļu ražotnē Ādažos, kas būs lielākā Baltijā un Skandināvijā, cītīgi tiek plānoti arī dažādi ilgtspējas risinājumi. Ēkas un ierīces izcelsies ar augstu energoefektivitāti, ražotnē plānots izmantot atjaunojamo enerģiju, kā arī gāzes plītis tiks nomainītas uz elektriskajām. Zaļās uzņēmējdarbības mērķus “Orkla” pakāpeniski īsteno arī pārtikas ražošanā, piemēram, samazinot cukura un sāls daudzumu, aizvietojot palmu eļļu ar citām eļļām un izmantojot arvien ilgtspējīgāku produktu iepakojumu.

Tronheimas pilsētā Norvēģijā iedzīvotājiem pieejama digitālo pakalpojumu un programmatūras produktu uzņēmuma “TietoEVERY” veidotā lietotne, kas ļauj iedzīvotājiem aprēķināt savu ekoloģisko “pēdas nospiedumu”. “Lietotne palīdz cilvēkiem pielāgot savus tēriņus un dzīvesveidu, lai samazinātu ietekmi un vidi, tostarp CO2 izmešu apjomu,” papildināja uzņēmuma pārvaldošā partnere Somijā Satu Kiiskinenā.

AMBICIOZI ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶI JĀNOSAKA JAU TAGAD

Uzņēmumu pieredze visā pasaulē apstiprina to, ka pārmaiņas nav tāla nākotnes vīzija, bet gan realitāte. Lai arī pēdējā gada laikā bieži esam dzirdējuši pandēmijas vārdu, klimata pārmaiņas un ilgtspēja joprojām ir aktuāls jautājums, kas nepazūd no dienaskārtības.

“Latvija ir sākusi savu pāreju uz zaļāku un ilgtspējīgāku uzņēmējdarbību, taču lielākais darbs vēl ir tikai priekšā”, atzina “Swedbank” Ilgtspējas attīstības vadītāja Latvijā Adriāna Kauliņa. Viņa arī piebilda, ka uzņēmumiem jāsāk iepazīt un vērtēt gatavību reaģēt uz klimata likumdošanas, tehnoloģiju un tirgus pārmaiņām, lai atliktu laiks piemeklēt labāko uzņēmuma tālākās attīstības stratēģiju.

Ekonomists Mārtiņš Zemītis uzņēmumiem ieteica palūkoties uz notiekošo pasaulē un sākt ar nelieliem soļiem, meklēt risinājumus jau tagad un spert soli pretī zaļākai domāšanai. “Taksonomija jeb ietvars ekonomisko aktivitāšu un uzņēmumu klasificēšanai pēc to ilgtspējas, investori un patērētāji to jau pieprasa. No pārmaiņām izvairīties nevaram, tās nenovēršami pienāks, tādēļ atliek rīkoties jau tagad,” atgādināja Zemītis.

“Ja kāds Latvijas vidējais vai mazais uzņēmums vēlas piedāvāt savas preces un pakalpojumus un piesaistīt investorus starptautiskā tirgū, jo īpaši Ziemeļvalstīs, tad tam arvien nopietnāk jāsāk gatavoties jaunajai realitātei – investīcijām ilgtspējā bez zaļmaldināšanas,” skaidro Ziemeļvalstu ministru padomes biroja Latvijā padomniece Maija Kāle, atsaucoties uz forumā daudzkārt izskanējušo piezīmi, ka gan lieli uzņēmumi, gan publiskās institūcijas savos iepirkumos pievērš arvien lielāku uzmanību produktu izcelsmei un to radītājam “ekoloģiskajai pēdai”.

Zaļais kurss ir jauna Eiropas Savienības izaugsmes stratēģija, ar kuru 2019. gada nogalē nāca klajā Eiropas Komisija. Šīs stratēģijas mērķis ir veidot klimatneitrālu, taisnīgu, pārtikušu sabiedrību ar konkurētspējīgu un mūsdienīgu ekonomiku.

2020.gada nogalē visas Eiropas Savienības dalībvalstis vienojās par ambiciozākiem klimata mērķiem. Proti, līdz 2030. gadam būtiski (par 55%) samazinot oglekļa dioksīda emisijas, lai līdz 2050. gadam panāktu Eiropas Savienības klimatneitralitāti atbilstoši Parīzes nolīguma prasībām.

“Lai ambiciozos Zaļā kursa mērķus sasniegtu visā ES, politiķiem, uzņēmējiem un sabiedrībai jābūt vienotai izpratnei par šīs paradigmas maiņas nozīmīgo lomu”, uzsvēra Eiropas Komisijas Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ģenerāldirektorāta vadītāja vietnieks Normunds Popens. Viņš arī piebilda, ka EK aktīvi strādā pie jauniem atbalsta instrumentu veidošanas, un liela daļa ES budžeta arī turpmākajos gados būs virzīta pārejai uz zaļāku ekonomiku.

Eiropas Zaļā kursa pamatā ir Eiropas Klimata likums, ES Biodaudzveidības stratēģija, “No lauka līdz galdam” stratēģija, ES rūpniecības politikas stratēģija un ilgtspējīgu finanšu regulējums un citi tiesību akti.

Forumu organizēja Dānijas, Norvēģijas, Somijas un Zviedrijas tirdzniecības kameras Latvijā sadarbībā ar Ziemeļvalstu vēstniecībām un Ziemeļvalstu Ministru padomes biroju Latvijā. Pasākumu atbalstīja “Swedbank”, “Visma” un “Vastint”. Pasākuma tiešraides tehnisko risinājumu nodrošināja Radisson BLU Latvija Conference & SPA Hotel.